

ادبیات فارسی پایه چهارم

درس ۱۱ (فرمانده‌ی دل‌ها)

کلمات مترادف: به کلماتی گفته می‌شود که معنی آنها مثل هم است و کمک می‌کنند تا سخن، زیبایی و تنوع خاصی پیدا کند.

نشانه می‌رفت : نشانه می‌گرفت مسئولیت : به عهده داشتن وظیفه ای ، سرپرستی کاری مهم
 مانع : سد ، جلوگیری کننده اعتقاد : باور ، ایمان محتاج : نیازمند دژ : قلعه ، حصار
 متجاوز : ستمگر ، تجاوز کار ، کسی که به دیگران ظلم می‌کند دم ، لحظه ، زمان کوتاه
 اِشغال : جایی را تصرف کردن شلمچه : روستایی در غرب خرمشهر و مرز میان ایران و عراق
 ضربه ی نهایی : آخرین ضربه شوق : علاقه ی فراوان وصف ناپذیر : غیر قابل توصیف
 تسخیر ناپذیر : مکان یا چیزی که به آسانی نتوان آن را بدست آورد . درنگ : صبر
 نفوذ : اثر کردن در چیزی عملیات : فعالیت ها ، کارها مقابله : رویارویی ، مواجهه
 بی وقفه : بدون توقف گذرگاه : محل عبور سقا : کسی که به تشنگان آب می‌دهد .
 ویران : خراب بالگرد : چرخ بال ، هلیکوپتر سقوط : افتادن نظاره : تماشا
 ترجیح دادن : کسی یا چیزی را بر دیگری برتری دادن گردان : جنگنده های دلاور و تازه نفس

کلمات متضاد: کلماتی هستند که از نظر معنی و مفهوم ، مخالف هم هستند .

پیروزی ≠ شکست مظلوم ≠ ظالم خاموش ≠ روشن مؤمن ≠ کافر
 پنهان ≠ آشکار نا تمام ≠ تمام محتاج ≠ بی نیاز سقوط ≠ صعود

کلمات هم خانواده :

به کلماتی گفته می شود که **۳ شرط** زیر را داشته باشند :

شرط ۱ : از **یک ریشه** گرفته شده باشند.
(مثل اعضای یک خانواده که در یک خانه زندگی می کنند .)

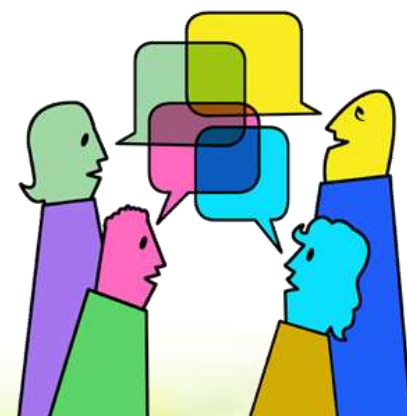
شرط ۲ : حروف اصلی در کلمات هم خانواده باید به ترتیب **و پشت سر هم** بیایند

شرط ۳ : از نظر **معنی** به هم **نزدیک** باشند.

ساخت واژه با پسوندهای ((پذیر)) و ((ناپذیر))

با ترکیب واژه ها با یکدیگر کلماتی با معنی جدید ساخته می شود . از ترکیب اسم های مختلف با ((پذیر)) و ((ناپذیر)) می توان ، صِفَت ساخت .

در ترکیب با ((ناپذیر)) بیان می کنیم که نمی توان عملی را انجام داد .

وصف ناپذیر : چیزی که **نمی توان** آن را توصیف کرد .

تسخیر ناپذیر : چیزی که نمی توان آن را تسخیر کرد و گرفت .

خستگی ناپذیر : کسی که به آسانی خسته نمی شود .

در ترکیب با ((پذیر)) بیان می کنیم که می توان آن عمل را انجام داد .

نفوذ پذیر : جایی یا چیزی که می توان در آن اثر کرد .

شکست پذیر : کسی یا چیزی که می توان آن را شکست داد .

پند پذیر : کسی که می توان او را نصیحت کرد .